

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 25 Φεβρουαρίου 2022
(OR. en)

6634/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0044 (NLE)

RECH 100
FEROE 1

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	24 Φεβρουαρίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 64 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 64 final.

συνημμ.: COM(2022) 64 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.2.2022
COM(2022) 64 final

2022/0044 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»¹ σχετικά με τη σύνδεση τρίτων χωρών με το πρόγραμμα προβλέπει τη δυνατότητα σύνδεσης τρίτων χωρών και εδαφών που πληρούν από κοινού όλα τα κριτήρια που ορίζονται σε αυτόν. Οι εν λόγω τρίτες χώρες ή εδάφη συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βάσει συμφωνίας που καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας ή του εδάφους σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης.

Οι Φερόες Νήσοι συνδέθηκαν επίσημα με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (στο εξής: ΠΠ7) το 2010, ενώ σειρά ευρωπαϊκών έργων μαρτυρά την ενεργό συμμετοχή ερευνητών και ιδρυμάτων των Φερόων Νήσων σε τομείς όπως το περιβάλλον, η ωκεανολογία, η κλιματική αλλαγή, τα οικοσυστήματα και η διαχείριση της αλιείας. Η σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» από το 2014 έδωσε σε ερευνητές, ερευνητικά ιδρύματα και επιχειρήσεις στις Φερόες Νήσους πλήρη πρόσβαση σε ενωσιακή χρηματοδότηση και σε συνεργατικές δραστηριότητες για έρευνα και καινοτομία επί ίσοις όροις με οντότητες από κράτη μέλη και άλλες τρίτες χώρες που συνδέονταν επίσης με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020». Η συμμετοχή αυτή έχει καταστεί πολύ σημαντική για την ερευνητική κοινότητα των Φερόων Νήσων και δημιουργεί έναν σημαντικό νέο και επιτυχημένο πυλώνα στις σχέσεις μεταξύ Φερόων Νήσων και ΕΕ. Δεδομένου ότι οι διαδοχικές συμφωνίες σύνδεσης με τα προγράμματα-πλαίσια της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία περιορίζονται χρονικά στη διάρκεια κάθε επόμενου προγράμματος της ΕΕ, δεν υπάρχει επί του παρόντος διεθνής συμφωνία που να ρυθμίζει τη συμμετοχή οντοτήτων των Φερόων Νήσων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ή να ενισχύει τη συνεργασία στον τομέα της επιστήμης, της έρευνας και της καινοτομίας μεταξύ των ερευνητικών κοινοτήτων της ΕΕ και των Φερόων Νήσων.

Στις 14 Μαΐου 2020, με επιστολή προθέσεων, οι Φερόες Νήσοι εξέφρασαν το επίσημο ενδιαφέρον τους να συνδεθούν με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι Φερόες Νήσοι πληρούν τα κριτήρια σύνδεσης τρίτων χωρών ή εδαφών με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», όπως ορίζονται στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» [άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Διαθέτουν κυρίως ικανοποιητικές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία· είναι προσηλωμένες στη βασιζόμενη σε κανόνες οικονομία της ανοιχτής αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης και ισότιμης μεταχείρισης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παισιωμένης από δημοκρατικούς θεσμούς· και προωθούν ενεργά πολιτικές για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας των πολιτών.

Στις 13 Ιουλίου 2021 το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις, εξ ονόματος της Ένωσης, με τις Φερόες Νήσους για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Φερόων Νήσων σχετικά με τις γενικές αρχές που θα διέπουν τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης και τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

Ευρώπη» (2021-2027). Η Ομάδα «Ερευνα» και η Ομάδα ΕΖΕΣ ορίστηκαν από το Συμβούλιο να ενεργήσουν με την ιδιότητα των ειδικών επιτροπών που επικουρούν την Επιτροπή κατά τις διαπραγματεύσεις.

Οι διαπραγματεύσεις άρχισαν στις 3 Σεπτεμβρίου 2021 και ολοκληρώθηκαν επιτυχώς στις 8 Οκτωβρίου 2021, όταν το κείμενο του σχεδίου συμφωνίας μονογραφήθηκε από εκπροσώπους καθενός εκ των μελλοντικών μερών. Η Ομάδα «Έρευνα» και η Ομάδα ΕΖΕΣ του Συμβουλίου και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνονταν τακτικά κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Η συμφωνία που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου αποτελείται από δύο μέρη, τη «συμφωνία-πλαίσιο» σχετικά με τις γενικές αρχές συμμετοχής των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης και ένα πρωτόκολλο για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027) (στο εξής: πρωτόκολλο για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη») σύμφωνα με τις οδηγίες διαπραγμάτευσης που έλαβε η Επιτροπή από το Συμβούλιο.

Η «συμφωνία-πλαίσιο» ρυθμίζει συνολικά τους όρους σύνδεσης των Φερόων Νήσων που ισχύουν για όλα τα προγράμματα της ΕΕ. Διέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σε προγράμματα της ΕΕ, λεπτομέρειες για τη θέσπιση του πλαισίου συμμετοχής σε (σύνδεσης με) οποιοδήποτε επιμέρους πρόγραμμα της Ένωσης και τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων στη διακυβέρνηση των προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης, αντικατοπτρίζοντας την αρχή της μη εκχώρησης εξουσιών λήψης αποφάσεων. Περιέχει λεπτομερείς κανόνες για τον καθορισμό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς των Φερόων Νήσων στα προγράμματα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού. Η «συμφωνία-πλαίσιο» περιέχει συνολικούς κανόνες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών που ασκούν η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (στο εξής: OLAF) και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για τον σκοπό αυτό, καθώς και κανόνες για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με την είσπραξη οφειλόμενων ποσών και των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έδαφος των Φερόων Νήσων. Καθορίζει επίσης θεσμικές δομές, δηλαδή μια μεικτή επιτροπή επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων, με την παρακολούθηση της εφαρμογής της συμφωνίας και την εξέταση τρόπων βελτίωσης και ανάπτυξης της συνεργασίας στο πλαίσιο της συμφωνίας.

Η «συμφωνία-πλαίσιο» αποσκοπεί στη δημιουργία ενός μακροχρόνιου νομικού πλαισίου για τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των Φερόων Νήσων σε σχέση με τα προγράμματα της ΕΕ. Αναμένεται να παραμείνει σε ισχύ για αρκετά πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια της ΕΕ, όπως και η Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου ή οι συμφωνίες-πλαίσια με χώρες της διεύρυνσης και της ευρωπαϊκής εταιρικής σχέσης γειτονίας σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή των χωρών αυτών σε προγράμματα της ΕΕ. Τυχόν πρωτόκολλα για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα της Ένωσης θα μπορούσαν να προστεθούν σε αυτήν τη «συμφωνία-πλαίσιο» στο μέλλον, εάν τα εν λόγω προγράμματα είναι ανοικτά στη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σύμφωνα με τις βασικές πράξεις της ΕΕ που θεσπίζουν κάθε σχετικό πρόγραμμα, εφόσον αυτή είναι η πολιτική βούληση και των δύο μερών και σύμφωνα με τις απαιτούμενες εσωτερικές διαδικασίες. Η διάρκεια των πρωτοκόλλων θα περιορίζεται χρονικά στην εφαρμογή οποιουδήποτε συγκεκριμένου προγράμματος της Ένωσης.

Προτείνεται να εγκρίνονται τα πρωτόκολλα με αποφάσεις της μεικτής επιτροπής, η οποία θα συσταθεί με την παρούσα συμφωνία. Όλα τα ουσιώδη στοιχεία που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των Φερόων Νήσων στο πλαίσιο προγραμμάτων της ΕΕ ρυθμίζονται πλήρως στη «συμφωνία-πλαίσιο». Το άρθρο 3 παράγραφος 4 της συμφωνίας περιορίζει συγκεκριμένα το περιεχόμενο των μελλοντικών πρωτοκόλλων: στον προσδιορισμό του

σχετικού προγράμματος ή δραστηριότητας της Ένωσης, ή μέρους αυτών· στον καθορισμό της διάρκειας της σύνδεσης· στη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν ειδικά το πρόγραμμα και δεν ρυθμίζονται με άλλον τρόπο στη «συμφωνία-πλαίσιο»· και —σε ειδικές περιπτώσεις στις οποίες το πρόγραμμα της Ένωσης υλοποιείται με χρηματοδοτικό μέσο ή δημοσιονομική εγγύηση— στον καθορισμό του ποσού της συνεισφοράς των Φερόων Νήσων στο εν λόγω ενωσιακό πρόγραμμα.

Κατ' εξαίρεση, το πρώτο τέτοιο πρωτόκολλο για τη σύνδεση με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» δεν θα εγκριθεί από τη μεικτή επιτροπή, αλλά αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράλληλα με τη «συμφωνία-πλαίσιο» ως αναπόσπαστο μέρος της και αναμένεται να συναφθεί και να αρχίσει να ισχύει μαζί με τη «συμφωνία-πλαίσιο». Η διαδικασία αυτή εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις οδηγίες διαπραγμάτευσης. Ήταν αναγκαίο να επιτευχθεί σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» από την έναρξη του προγράμματος και να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών κοινοτήτων της ΕΕ και των Φερόων Νήσων. Για τον σκοπό αυτόν, προτείνεται τώρα η προσωρινή εφαρμογή σε συνδυασμό με αναδρομική εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2021 ολόκληρης της συμφωνίας (δηλαδή της «συμφωνίας-πλαισίου», συμπεριλαμβανομένου του πρωτοκόλλου για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»).

Όσον αφορά τους ειδικούς για το πρόγραμμα όρους και προϋποθέσεις σχετικά με τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», αυτοί προβλέπουν τη σύνδεση με όλα τα μέρη του προγράμματος, εκτός από το ειδικό πρόγραμμα έρευνας στον τομέα της άμυνας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697². Με τον τρόπο αυτόν θα διασφαλιστεί η συνέχεια της προηγούμενης πλήρους σύνδεσης με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το προηγούμενο ΠΠ7. Η συμμετοχή αυτή κρίθηκε επωφελής και για τα δύο μέρη, με ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία σε θεματικούς τομείς όπως το περιβάλλον, η υγεία και τα τρόφιμα, καθώς και η ωκεανογραφική έρευνα.

Οι Φερόες Νήσοι υπήρξαν σαφώς καθαρός συνεισφέρων στα δύο προγενέστερα προγράμματα-πλαίσια. Η προτεινόμενη νέα συμφωνία καθορίζει δίκαιους και ισόρροπους όρους όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνεισφορά των Φερόων Νήσων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Η «συμφωνία-πλαίσιο» προβλέπει, στο άρθρο 6 παράγραφος 6, τη δυνατότητα εφαρμογής συντελεστή και ρυθμίζει, αντίστοιχα, στα άρθρα 7 και 8, τον μηχανισμό αναπροσαρμογής και τον διορθωτικό μηχανισμό σε σχέση με προγράμματα στα οποία —όπως στην περίπτωση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»— εφαρμόζονται οι μηχανισμοί αυτοί. Το πρωτόκολλο για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ρυθμίζει περαιτέρω, στο παράρτημα Ι, το χρονοδιάγραμμα πληρωμών, το επίπεδο του εφαρμοστέου συντελεστή για τη χρηματοδοτική συνεισφορά των Φερόων Νήσων και τις τεχνικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του διορθωτικού μηχανισμού.

Το πρωτόκολλο για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βασίζεται στην πείρα που αποκτήθηκε από το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το ΠΠ7 και, όπως και στην προηγούμενη συμφωνία σύνδεσης, περιλαμβάνει ρήτρα αμοιβαιότητας, η οποία διασφαλίζει ότι οι ερευνητές και οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση έχουν, στο μέτρο του δυνατού, πρόσβαση για συμμετοχή στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας των Φερόων Νήσων που είναι ισοδύναμα με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η εθνική νομοθεσία των Φερόων Νήσων. Το παράρτημα ΙΙ του

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).

πρωτοκόλλου περιλαμβάνει κατάλογο των προγραμμάτων των Φερόων Νήσων τα οποία είναι ανοικτά στη συμμετοχή ερευνητικών φορέων εγκατεστημένων στην ΕΕ.

Το σχέδιο συμφωνίας που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου συνάδει με τις οδηγίες διαπραγμάτευσης που εξέδωσε το Συμβούλιο.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου βασίζεται στο άρθρο 186 και στο άρθρο 218 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι ενδεικτικές δημοσιονομικές επιπτώσεις παρατίθενται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνυποβάλλεται με την παρούσα απόφαση.

Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο:

— να εκδώσει απόφαση για την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας εξ ονόματος της Ένωσης,

— να εξουσιοδοτήσει τον διαπραγματευτή της συμφωνίας να υπογράψει, εξ ονόματος της Ένωσης, τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης και να υποβάλει την κοινοποίηση που απαιτείται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της συμφωνίας, με την οποία ενημερώνει ότι η Ένωση ολοκλήρωσε τις αναγκαίες εσωτερικές διαδικασίες που απαιτούνται για την προσωρινή εφαρμογή της εν λόγω συμφωνίας.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 186 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027) της Ένωσης θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695³ (στο εξής: πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»).
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» είναι ανοικτό στη σύνδεση με τρίτες χώρες και εδάφη που πληρούν από κοινού τα κριτήρια που καθορίζονται σε αυτό.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, για τη σύνδεση των εν λόγω χωρών και εδαφών με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» απαιτείται συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της εν λόγω χώρας ή του εν λόγω εδάφους σε κάθε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η συμφωνία διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης, καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα ενωσιακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών στα επιμέρους προγράμματα και τα διοικητικά τους έξοδα, δεν παρέχει στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα της Ένωσης, εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (4) Με επιστολή της 14ης Μαΐου 2020, οι Φερόες Νήσοι εξέφρασαν το επίσημο ενδιαφέρον τους να συνδεθούν με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».
- (5) Στις 13 Ιουλίου 2021 το Συμβούλιο ενέκρινε την έναρξη διαπραγματεύσεων, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τις γενικές αρχές που διέπουν τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

Ένωσης και τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027).

- (6) Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και η συμφωνία μονογραφήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 2021.
- (7) Η συμφωνία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύνδεσης των Φερόων Νήσων με τα προγράμματα της Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της συμφωνίας, η σύνδεση με τα προγράμματα της Ένωσης υπόκειται στην έγκριση πρωτοκόλλων.
- (8) Σύμφωνα με την εξουσιοδότηση του Συμβουλίου, το πρωτόκολλο για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027) αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράλληλα με τη συμφωνία και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.
- (9) Η συμφωνία θα πρέπει να υπογραφεί εξ ονόματος της Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των Φερόων Νήσων στον τομέα της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας και να καταστεί δυνατή η συμμετοχή των Φερόων Νήσων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» από την έναρξή του, η συμφωνία θα πρέπει να εφαρμοστεί προσωρινά, εν αναμονή της ολοκλήρωσης των διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψής της εν λόγω συμφωνίας.

Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να υπογράψουν τη συμφωνία.

Άρθρο 3

Εν αναμονή της ολοκλήρωσης των διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της, η συμφωνία εφαρμόζεται προσωρινά σύμφωνα με το οικείο άρθρο 15 παράγραφος 2 και με την επιφύλαξη των κοινοποιήσεων που προβλέπονται σε αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την [ημερομηνία της έκδοσής της].
Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης των Φερόων Νήσων, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή των Φερόων Νήσων σε προγράμματα της Ένωσης

2. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ:

Γραμμή εσόδων (κεφάλαιο/άρθρο/θέση): 6 0 1 0 — πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» — Έσοδα για ειδικό προορισμό

Ποσό εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό για το εν λόγω οικονομικό έτος:

(μόνο στην περίπτωση εσόδων για ειδικό προορισμό):

Τα έσοδα θα διατεθούν στην ακόλουθη γραμμή δαπανών (κεφάλαιο/άρθρο/θέση):

Ολόκληρο το άρθρο 01.0101 (01.010101, 01.010102, 01.010103, 01.010111, 01.010112, 01.010113, 01.010171, 01.010172, 01.010173, 01.010174, 01.010176)

Ολόκληρο το κεφάλαιο 01.02 (01.020101, 01.020102, 01.020103, 01.020210, 01.020211, 01.020212, 01.020220, 01.020230, 01.020231, 01.020240, 01.020241, 01.020242, 01.020243, 01.020250, 01.020251, 01.020252, 01.020253, 01.020254, 01.020260, 01.020261, 01.020270, 01.020301, 01.020302, 01.020303, 01.020401, 01.020402)

Γραμμή προϋπολογισμού 20.XX Διοικητικές δαπάνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

- ☐ Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις
- ☐ Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση στις δαπάνες αλλά έχει δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα
- ☒ Η πρόταση έχει δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα για ειδικό προορισμό

Η επίπτωση στα έσοδα είναι η ακόλουθη:

(εκατ. EUR με ένα δεκαδικό ψηφίο)

Γραμμή εσόδων	Επίπτωση στα έσοδα ⁴⁵	Περίοδος XX μηνών, που αρχίζει την ηη/μμ/εεεε (κατά περίπτωση)	Έτος N
6 0 1 0	7,8	84 μήνες αρχής γενομένης από την 1/1/2021	1,1

Κατάσταση μετά τη δράση							
Γραμμή εσόδων	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 0 1 0	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2

(Μόνο στην περίπτωση εσόδων για ειδικό προορισμό, υπό τον όρο ότι η γραμμή του προϋπολογισμού είναι ήδη γνωστή):

Κατάσταση μετά τη δράση							
Γραμμή δαπανών ⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Άρθρο 01.0101 και κεφάλαιο 01.02	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1
20.XX	0,005	0,011	0,017	0,021	0,026	0,032	0,046

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) απαιτεί από την Επιτροπή να καταπολεμά την απάτη ή οιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Επομένως, η πρόληψη και η ανίχνευση της απάτης αποτελούν γενική υποχρέωση όλων των υπηρεσιών της Επιτροπής στο πλαίσιο των καθημερινών δραστηριοτήτων τους οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρησιμοποίηση πόρων. Η απάτη που αφορά κονδύλια της ΕΕ έχει ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στη φήμη της Επιτροπής και στην εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ.

⁴ Τα ποσά ανά έτος πρέπει να αποτελούν εκτίμηση με βάση τον τύπο ή τη μέθοδο που ορίζεται στο τμήμα 5. Για το έτος έναρξης, το ετήσιο ποσό καταβάλλεται κανονικά χωρίς μείωση ή κατ' αναλογία.

⁵ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

⁶ Να χρησιμοποιηθεί μόνο αν είναι αναγκαίο.

Η τρέχουσα στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης [COM(2019) 196] εγκρίθηκε στις 29 Απριλίου 2019 προς αντικατάσταση της στρατηγικής του 2011. Πρόκειται για έγγραφο πολιτικής που καθορίζει τις προτεραιότητες της Επιτροπής όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης, ενόψει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027. Οι κύριοι στόχοι της στρατηγικής της Επιτροπής του 2019 για την καταπολέμηση της απάτης είναι 1) η «ακόμα καλύτερη κατανόηση των μορφών απάτης, των προφίλ των απατεώνων και των συστημικών τρωτών σημείων που συνδέονται με την απάτη εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ» (συλλογή και ανάλυση δεδομένων) και 2) η «βελτιστοποίηση του συντονισμού, της συνεργασίας και των ροών εργασιών για την καταπολέμηση της απάτης, ιδίως μεταξύ των υπηρεσιών και των εκτελεστικών οργανισμών της Επιτροπής» (συντονισμός, συνεργασία και διαδικασίες). Η στρατηγική συνοδεύεται από σχέδιο δράσης 63 σημείων, το οποίο πρέπει να έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή, καταρχήν, στα τέλη του 2021.

Οι κατευθυντήριες αρχές και τα πρότυπα-στόχοι της στρατηγικής της Επιτροπής του 2019 για την καταπολέμηση της απάτης είναι:

- η μηδενική ανοχή στην απάτη·
- η καταπολέμηση της απάτης ως αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελέγχου·
- η οικονομική αποδοτικότητα των ελέγχων·
- η επαγγελματική ακεραιότητα και ικανότητα του προσωπικού της ΕΕ·
- η διαφάνεια όσον αφορά τον τρόπο χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ·
- η πρόληψη της απάτης, κυρίως η θωράκιση των προγραμμάτων δαπανών κατά της απάτης·
- η ουσιαστική ικανότητα διερεύνησης και η έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών·
- η ταχεία διόρθωση (συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης καταχρασθέντων κονδυλίων και της επιβολής δικαστικών/διοικητικών κυρώσεων)·
- η καλή συνεργασία μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, ιδίως μεταξύ της ΕΕ και των αρμόδιων εθνικών αρχών, καθώς και μεταξύ των υπηρεσιών όλων των οικείων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ·
- η αποτελεσματική εσωτερική και εξωτερική επικοινωνία σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης.

Τα άρθρα 9 έως 12 της συμφωνίας περιέχουν λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να εφαρμόζονται οριζόντια για τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σε όλα τα προγράμματα ή τις δραστηριότητες της ΕΕ που θα καλύπτονται από μελλοντικά πρωτόκολλα τα οποία θα εγκριθούν από τη μεικτή επιτροπή στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με ορισμένα προγράμματα ή δραστηριότητες της ΕΕ. Εφαρμόζονται επίσης στη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» που καλύπτεται από το πρωτόκολλο για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027), το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεως παράλληλα με τη συμφωνία και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.

Ειδικότερα, οι προαναφερθείσες διατάξεις (άρθρα 9 έως 12 της συμφωνίας) καθορίζουν τις αναγκαίες λεπτομέρειες και διαδικασίες και καθιστούν δυνατή την απρόσκοπτη εκτέλεση των καθηκόντων των φορέων που διασφαλίζουν τα

οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ (της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας). Καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των προγραμμάτων ή των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της συμφωνίας, η αρχή παραμένει η ίδια: τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ θα πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, όπως οι απάτες, την ανάκτηση των απολεσθέντων, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ή των κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όπου ενδείκνυται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που λαμβάνει κονδύλια της Ένωσης πρέπει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την αναγκαία πρόσβαση στην Επιτροπή, στην OLAF και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, και να διασφαλίζει ότι τυχόν τρίτα μέρη που συμμετέχουν στην εκτέλεση των κονδυλίων της Ένωσης παρέχουν ισοδύναμα δικαιώματα. Όπως προβλέπεται ρητά στο άρθρο 9 παράγραφος 4 της συμφωνίας, αξιολογήσεις και έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται επίσης μετά την αναστολή της εφαρμογής ενός πρωτοκόλλου, την παύση της εφαρμογής ή την καταγγελία της συμφωνίας.

Η συμφωνία διασφαλίζει τη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) να διενεργεί διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων στο έδαφος των Φερόων Νήσων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Η συμφωνία υποχρεώνει τις αρχές των Φερόων Νήσων να συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ώστε να της παρέχουν τη δυνατότητα να εκπληρώνει το καθήκον της να διερευνά, να διώκει και να προσάγει ενώπιον της δικαιοσύνης τους δράστες αξιόποινων πράξεων και τους συνεργούς τους που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Επίσης, η συμφωνία προβλέπει αποτελεσματικό μηχανισμό για τη διασφάλιση της εκτέλεσης, στο έδαφος των Φερόων Νήσων, των αποφάσεων της Επιτροπής και των αποφάσεων και διατάξεων του Δικαστηρίου όσον αφορά απαιτήσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα.

5. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η μέθοδος υπολογισμού της χρηματοδοτικής συνεισφοράς των Φερόων Νήσων σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ καθορίζεται στα άρθρα 6, 7 και 8 της συμφωνίας. Όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνεισφορά των Φερόων Νήσων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», περαιτέρω τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του μηχανισμού αναπροσαρμογής και του αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού καθορίζονται στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου για τη σύνδεση των Φερόων Νήσων με το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027) και στο παράρτημα Ι αυτού. Το μοντέλο χρηματοδοτικής συνεισφοράς που εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» είναι ειδικό σε σχέση με όλα τα άλλα προγράμματα της ΕΕ και προβλέπει την εφαρμογή αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού (σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»).